

MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI

REGULAR / IRREGULAR BATCH

SUPPLEMENTARY EXAMINATION IN GENERAL NURSING AND MIDWIFERY
SECOND YEAR

MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING—PAPER-III

THURSDAY, 12TH MARCH 2026

[TIME : 2-00 P.M. TO 5-00 P.M.]

(TOTAL MARKS—75)

Instructions :—

1. Candidate must write her / his seat number in **ENGLISH**.
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.
3. Write new question on **NEW** page.

Marks

1. (a) Select the most appropriate answer from the following and complete the sentence :— (05)
 - (i) The Indian Mental Health Act was passed in

(a) 1982	(b) 1987
(c) 1912	(d) 2004.
 - (ii) is a mood disorder .

(a) PICA	(b) Amnesia
(c) Phobia	(d) Depression.
 - (iii) Antabuse therapy is given in

(a) Psychosis	(b) Epilepsy
(c) Alcoholism	(d) Insomnia.
 - (iv) Claustrophobia is a fear of

(a) Height	(b) Animal
(c) Closed Space	(d) Crowd.
 - (v) Delusion is disturbance of

(a) Perception	(b) Insight
(c) Ego	(d) Thought.
- (b) Match the following :— (05)

‘A’ Group	‘B’ Group
(i) Behaviour Therapy	(a) Less IQ
(ii) Mental Retardation	(b) Mental Status Examination
(iii) Psychiatric Assessment	(c) Modification of Behaviour
(iv) Lithium Carbonate	(d) Bed Wetting
(v) Enuresis	(e) Mood Stabilizer.

- (c) State *true* or *false* :—
 (i) Visual hallucination is characteristic sign of schizophrenia.
 (ii) Mentally ill person gets cured after marriage.
 (iii) Palpitation and Sweating are the common features of panic attacks.
 (iv) A person having suicidal ideas should be kept alone.
 (v) Loss of memory is called amnesia. (15)
2. Write short notes on (any *three*) :—
 (a) Occupational Therapy
 (b) Etiology of Mental illness.
 (c) Drugs used in psychiatry
 (d) Admission & Discharge process of psychiatric patient. (15)
3. Differentiate between :— (15)
 (a) Psychosis and Neurosis . (05)
 (b) Hysteria and Epilepsy. (05)
 (c) Delirium and Dementia. (05)
4. Master Suraj, 10 years old admitted in psychiatric ward for intellectual disability disorder/mental retardation. (15)

Answer the following question :—

- (a) Define mental retardation and write down its causes. (05)
 (b) Write types of mental retardation and write management of MR. (05)
 (c) Explain preventive measures of mental retardation. (05)

OR

Mrs. Anita, 40 years old female admitted in psychiatric ward for bipolar mood disorder. She is in depression.

Answer the following question :—

- (a) Write the meaning of bipolar mood disorder. (02)
 (b) Enlist the clinical features of bipolar mood disorder. (03)
 (c) Write in detail the psychiatric management of depression. (05)
 (d) Write Nursing Management and Psycho Education for depressed Mrs. Anita. (05)
5. Mr. Ravi, 38 years old is admitted in psychiatric ward with Aggressive Behaviour and Suspiciousness and Social withdrawal and diagnosed as schizophrenia. (15)

Write the following questions :—

- (a) Define schizophrenia. (02)
 (b) Write the types of schizophrenia. (03)
 (c) Write positive, negative and cognitive signs and symptoms of schizophrenia. (03)
 (d) Write psychiatric management of schizophrenia . (03)
 (e) Write nursing management and psycho education while going (04)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई
नियमित / अनियमित बॅच

जनरल नर्सिंग आणि मिडवायफरी पुरवणी परीक्षा

द्वितीय वर्ष

मानसिक आरोग्य व मनोरुग्ण परिचर्या-पेपर-३

गुरुवार, दिनांक १२ मार्च २०२६

[वेळ : दुपारी २-०० ते सायंकाळी ५-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण-७५)

सूचना.- १. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्येच** लिहावा.

२. **मराठी** पेपरमध्ये कोणत्याही शंका असल्यास **इंग्रजी** आवृत्तीमध्ये सेट केलेली प्रश्नपत्रिका अंतिम आहे.

३. नवीन प्रश्न **नवीन** पानावर सोडविणे.

गुण

(०५)

१. (अ) योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :—

(१) भारतीय मानसिक आरोग्य कायदा साली मंजूर करण्यात आला.

(अ) १९८२

(ब) १९८७

(क) १९१२

(ड) २००४.

(२) ही मूड डिसऑर्डर आहे.

(अ) पायका (Pica)

(ब) विसरण्याचा आजार

(क) फोबिया

(ड) नैराश्य.

(३) अँटाब्यूज थेरपी मध्ये दिली जाते.

(अ) मनोविकृती

(ब) अपस्मार

(क) मद्यपान

(ड) अनिद्रा.

(४) क्लॅस्ट्रोफोबिया म्हणजे ची भीती होय.

(अ) उंची

(ब) प्राणी

(क) बंद जागा

(ड) गर्दी.

(५) मधील बिघाड म्हणजे डिल्युजन होय.

(अ) अवलोकन

(ब) इनसाईट

(क) इगो

(ड) विचार.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :—

(०५)

‘अ’ गट

‘ब’ गट

(१) वर्तणूक थेरपी

(अ) कमी बुद्ध्यांक

(२) मानसिक मंदता

(ब) मेंटल स्टेटस् एक्झामिनेशन

(३) मानसोपचार मूल्यांकन

(क) वर्तनात बदल

(४) लिथियम कार्बोनेट

(ड) अंधरुणात लघवी होणे

(५) एन्युरेसिस.

(इ) मूड स्टॅबीलायझर्स.

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :—

(०५)

(१) दृश्य आभास हे स्किझोफ्रेनियाचे वैशिष्ट्यपूर्ण लक्षण आहे.

(२) मानसिक आजारी व्यक्ती लग्नानंतर बरी होते.

(३) धडधडणे आणि घाम येणे हे पॅनिक अँटकचे सामान्य लक्षण आहे.

(४) आत्महत्येचा प्रयत्न करणाऱ्या व्यक्तीस एकटे ठेवावे.

२. टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :—

(१५)

- (अ) व्यवसायोपचार थेरपी
- (ब) मानसिक आजाराची कारणे
- (क) साईकॅट्रिकमध्ये वापरण्यात येणारी औषधे
- (ड) मनोरुग्णालयात भरती व मनोरुग्णालयातून सुट्टीची प्रक्रिया.

३. फरक स्पष्ट करा :—

(१५)

- (अ) सायकोसिस आणि न्यूरोसिस
- (ब) हिस्टेरिया आणि अपस्मार
- (क) डिलीरियम आणि डिमेंशिया

(०५)

(०५)

(०५)

४. मास्टर सुरज, वय वर्षे १०, मनोरुग्ण कक्षामध्ये मतिमंदता या आजारासाठी भरती झाला आहे.

(१५)

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

- (अ) मतिमंदताची व्याख्या लिहून त्याची सविस्तर कारणे लिहा.
- (ब) मतिमंदतेचे प्रकार व त्यावरील उपचार लिहा.
- (क) मतिमंदतेचे प्रतिबंधात्मक व्यवस्थापन स्पष्ट करा.

(०५)

(०५)

(०५)

किंवा

श्रीमती अनिता, ४० वर्षीय महिला, मनोरुग्ण विभागात बायपोलार मूड डिस्ऑर्डर म्हणून दाखल आहेत आणि त्यांना नैराश्य आले आहे.

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

- (अ) बायपोलार मूड डिस्ऑर्डर म्हणजे काय ?
- (ब) बायपोलार मूड डिस्ऑर्डरची चिन्हे व लक्षणे सांगा.
- (क) नैराश्यासाठी मानसोपचार व्यवस्थापन सविस्तर लिहा.
- (ड) श्रीमती अनिता यांच्यासाठी परिचर्या व्यवस्थापन व आरोग्य प्रशिक्षण काय द्याल ?

(०२)

(०३)

(०५)

(०५)

५. श्री. रवी, वय ३८ वर्षे यांना आक्रमक वर्तन आणि संशय तसेच सामाजिक अलिप्ततेमुळे मनोरुग्ण विभागात दाखल करण्यात आले आहे. त्यांना स्किझोफ्रेनियाचे निदान झाले आहे.

(१५)

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

- (अ) स्किझोफ्रेनियाची व्याख्या लिहा.
- (ब) स्किझोफ्रेनियाचे प्रकार व कारणे लिहा.
- (क) स्किझोफ्रेनियाची पॉझिटिव्ह आणि निगेटिव्ह व कॉग्निटीव्ह चिन्हे व लक्षणे लिहा.
- (ड) स्किझोफ्रेनियाचे मानसोपचार व्यवस्थापन लिहा.
- (इ) स्किझोफ्रेनियाचे नर्सिंग व्यवस्थापन लिहून मी. रवी यांना घरी जाताना द्यायच्या आरोग्य शिक्षणाबद्दल सविस्तर लिहा.

(०२)

(०३)

(०३)

(०३)

(०४)